

ΒΑΡΝΑ

ΜΕΡΟΣ Α΄

Κείμενο 1

- Μαρία: Με τι **ασχολείσαι** τόση ώρα, Γιάννη;
 Γιάννης: Αγοράσαμε με τον Παύλο μερικούς οδηγούς και τώρα τους επεξεργάζομαι.
- Μαρία: Μα δεν είναι νωρίς **να ασχοληθούμε** μ' αυτό από τώρα;
 Γιάννης: Νωρίς; Κάθε χρόνο εσύ και η Καίτη **παραπονιέστε** ότι τα κάνουμε όλα την τελευταία στιγμή!
- Μαρία: Ναι, οι γυναίκες φταίνε για όλα. Τέλος πάντων, πες μου τι βρήκες;
 Γιάννης: Η πρότασή μου είναι να πάμε στη θαλάσσια πρωτεύουσα της Βουλγαρίας, στη Βάρνα. Δες τι ωραία φαίνεται. Ο μεγαλύτερος Βούλγαρος **συγγραφέας** Ιβάν Βάζοβ την ονόμασε «Το μαργαριτάρι της Μαύρης θάλασσας».
- Μαρία: Βάρνα; Μα αυτή είναι μεγάλη πόλη, έτσι δεν είναι;
 Γιάννης: Ναι, έχει περισσότερους από 300.000 κατοίκους, είναι η τρίτη μεγαλύτερη πόλη της Βουλγαρίας και είναι πανέμορφη. Κοντά στην πόλη υπάρχουν μεγάλα τουριστικά κέντρα που τα προσφέρουν όλα: μοντέρνα ξενοδοχεία, ποικίλες διασκέδασεις, αμμώδεις παραλίες. Εδώ γράφει, όμως, ότι τώρα τελευταία προτιμώνται τα μικρότερα κέντρα από τους τουρίστες και ιδίως από τις οικογένειες που έχουν μικρά παιδιά.

- Μαρία: Τι άλλες πληροφορίες δίνει ο οδηγός για την πόλη;
Γιάννης: Λέει ότι η Βάρνα είναι παλιά πόλη που εντυπωσιάζει και τουρίστες που έχουν επισκεφτεί διάφορα μέρη σ' όλο τον κόσμο. **Εξαρτάται** τι θέλεις να δεις.
- Μαρία: Ξέρεις τι μας ενδιαφέρει εμένα και την Καίτη; Οι ναοί.
Γιάννης: Ε, στη Βάρνα υπάρχουν αρκετοί, και όχι μόνο ορθόδοξοι. Υπάρχει και μια αρμένικη εκκλησία, κι ένα τζαμί. Η μεγαλύτερη εκκλησία είναι ο καθεδρικός ναός της Κοιμήσεως της Θεοτόκου.
- Μαρία: Τα παιδιά όμως δεν ενδιαφέρονται για τους ναούς.
Γιάννης: Και γ' αυτά βρήκα κάτι. Θα πάμε στο δελφινάριο. Κοίτα στη φωτογραφία! Τα δελφίνια παίζουν με τα παιδιά. Το θέαμα αυτό αξίζει να το παρακολουθήσουμε κι εμείς.
- Μαρία: Η ιδέα να πάμε για διακοπές στη Βάρνα μου αρέσει όλο και περισσότερο. Πάω να τη συζητήσω με την Καίτη. Τώρα που μου έβαλες την ιδέα θα το έχω συνέχεια στο νου μου!

Λεξιλόγιο κειμένου 1

- επεξεργάζομαι: ρήμα, α' ενικού προσώπου, χρόνου ενεστώτα, παθητικής φωνής (επεξεργάζομαι)
- τώρα τελευταία: έκφραση
- μου έβαλες την ιδέα: έκφραση
- θα το έχω στο νου μου: έκφραση
- καθεδρικός: επίθετο, γένους αρσενικού, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (καθεδρικός, -ή-ό)
- Κοιμήσεως: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης γενικής (η Κοίμηση)
- Θεοτόκου: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης γενικής (η Θεοτόκος)

Επεξεργασία κειμένου 1

Σωστό ή Λάθος;

1. Η Βάρνα είναι η τρίτη μεγαλύτερη πόλη της Βουλγαρίας.
2. Οι παραλίες της είναι πετρώδεις.
3. Τα τελευταία χρόνια έχουν μεγαλύτερη ζήτηση τα μικρότερα τουριστικά κέντρα.
4. Η Μαρία και η Καίτη ενδιαφέρονται για τους ναούς.
5. Ο καθεδρικός ναός της Κοιμήσεως της Θεοτόκου είναι ο μικρότερος στην πόλη.

Λεξιλογική άσκηση για το κείμενο 1**Επίλεξε το σωστό.**

1. Το νησί είναι..... . Αληθινός παράδεισος!
α. πανέμορφο β. πάμπλουτο γ. απογοητευτικό
2. Μην του ιδέες γιατί μετά θα σε τρελάνει!
α. αφήνεις β. παίρνεις γ. βάζεις
3. κάθε μέρα συναντώ κάποιο φίλο από τα σχολικά μου χρόνια
α. Τώρα τελευταία β. Πέρσι γ. Από 'δω κι εμπρός
4. Αυτή την περίοδο το κείμενο της διδακτορικής της διατριβής.
α. περιεργάζεται β. επεξεργάζεται γ. ταλαντεύεται
5. Δεν μπορώ να τον ξεχάσω. Τον συνέχεια!
α. βάζω στο νου μου β. έχω στο νου μου γ. κρατάω στο νου μου

Κείμενο 2

Τον 8ο και τον 7ο αιώνα π.Χ. ο ελληνισμός απλώθηκε σ' όλα τα παράλια της Μεσογείου και του Εύξεινου πόντου και δημιούργησε πολλές αποικίες. Κατά την περίοδο 580-560 π.Χ. Έλληνες από τη Μίλητο της Μικράς Ασίας βαθμιαία εγκαθίστανται στην περιοχή της Οδησσού στη Μαύρη Θάλασσα. Το όνομα αυτό όμως δεν το έδωσαν οι Έλληνες, αλλά οι παλαιότεροι κάτοικοι. **Θεωρείται** ότι η λέξη «Οδησσός» σημαίνει «πόλη στο νερό». Αυτός ο ισχυρισμός υποστηρίζεται από τους αρχαιολόγους, οι οποίοι βρήκαν λιμναίες οικίες στην ακτή του λιμάνιου της Βάρνας. Τους επόμενους αιώνες το όνομα άλλαξε μερικές φορές και η πόλη ονομάστηκε προς τιμήν του Ρωμαίου Αυτοκράτορα Τιβέριου και της Βυζαντινής Αυτοκράτειρας Ειρήνης. Ίσως από τα πρώτα χρόνια του αποικισμού ιδρύθηκε το *Γυμνάσιον*, σχολή για νεαρούς μέχρι 21 χρονών. Στη σχολή αυτή, εκτός από τη φιλοσοφία, ασκούσαν και σε διάφορα αθλήματα. Η παράδοση αυτή συνεχίζεται και στη ρωμαϊκή εποχή, όχι όμως κατά την ελληνιστική περίοδο. Τότε, στην παλαίστρα των ρωμαϊκών θερμών, που σώθηκαν ως σήμερα, οι άντρες γυμνάζονταν κάθε μέρα. Βρέθηκαν διάφορα όργανα και εικόνες που δείχνουν αθλητές ενώ προπονούνται σε διάφορα αθλήματα με τη βοήθεια των δασκάλων τους. Οι τακτικοί διαγωνισμοί στην Οδησσό ήταν πολυήμερες γιορτές με αθλητικό, ποιητικό και μουσικό χαρακτήρα. Οι προστάτες τους ήταν ο θεός Απόλλων και ο ήρωας Ηρακλής, ενώ τους νικητές στους διαγωνισμούς αυτούς τους έγραφαν στα χρονικά της πόλης.

Λεξιλόγιο κειμένου 2

- απλώθηκε: ρήμα, γ' ενικού προσώπου, χρόνου αορίστου, παθητικής φωνής (απλώνομαι)
- απροβλημάτιστα: τροπικό επίρρημα
- εγκαθίστανται: ρήμα, γ' πληθυντικού προσώπου, χρόνου ενεστώτα, παθητικής φωνής (εγκαθίσταμαι)
- υποστηρίζεται: ρήμα, γ' ενικού προσώπου, χρόνου ενεστώτα, παθητικής φωνής (υποστηρίζομαι)
- λιμναίες: επίθετο, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (λιμναίος, -α, -ο)
- αυτοκράτορα: ουσιαστικό, γένους αρσενικού, ενικού αριθμού, πτώσης γενικής (ο αυτοκράτορας)
- αυτοκράτειρας: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης γενικής (η αυτοκράτειρα)
- παλαίστρα: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η παλαίστρα)
- προπονούνται: ρήμα, γ' πληθυντικού προσώπου, χρόνου ενεστώτα, παθητικής φωνής (προπονούμαι)
- προστάτες: ουσιαστικό, γένους αρσενικού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (ο προστάτης)

Επεξεργασία κειμένου 2

Σωστό ή Λάθος;

1. Την αποικία της Οδησσοῦ την ἰδρυσαν οἱ Ἀθηναῖοι.
2. Ἡ λέξη «Ὀδησσός» σημαίνει «πόλη στο νερό».
3. Ἡ ἀθλητική παράδοση διακόπηκε με τὴν παρακμὴ τῆς ἐλληνιστικῆς ἐποχῆς.
4. Οἱ διαγωνισμοὶ στὴν Ὀδησσό εἶχαν μόνο ἀθλητικό χαρακτῆρα.
5. Ὁ Ἀπόλλων δὲν ἦταν ὁ μόνος προστάτης τῶν διαγωνισμῶν.

Λεξιλογικὴ ἀσκηση γιὰ τὸ κείμενο 2

**Συμπλήρωσε τὰ κενὰ με τὶς παρακάτω λέξεις στὸ σωστὸ τύπο:
απλώνομαι, προστάτης, υποστηρίζομαι, προπονῶμαι, εγκαθίσταμαι**

1. Ἐφυγε ἀπὸ τὸ χωριὸ καὶ στὴν πόλη
2. Οἱ ποδοσφαιριστὲς δύο φορές τὴν ἡμέρα.
3. Ἡ ρωμαϊκὴ αυτοκρατορία σε τρεῖς ἡπείρους.
4. Οἱ προτάσεις τοῦ διευθυντῆ συνήθως ἀπὸ τοὺς ἐργαζόμενους στὴν ἐταιρεία.
5. Ὁ Ἅγιος Δημήτριος θεωρεῖται τῆς Θεσσαλονίκης.

Κείμενο 3 - Πολιτισμός

Ο καλύτερος τρόπος για να γνωρίσει κανείς την παλαιά και τόσο πλούσια ιστορία της Βάρνας είναι να επισκεφτεί τα μουσεία της, το αρχαιολογικό, το εθνογραφικό, το ιστορικό. Μπορεί όμως απλά και μόνο να περπατήσει στην πόλη, όπου η ιστορία προβάλλει από κάθε γωνιά.

Εδώ, σε μια νεκρόπολη, οι αρχαιολόγοι ανακάλυψαν χρυσά κοσμήματα, χρονολογημένα 5.000 χρόνια πριν από τη γέννηση του Χριστού. Στο νοτιοανατολικό μέρος της πόλης βρίσκεται ο πιο εκτεταμένος αρχαιολογικός χώρος στη Βουλγαρία, οι ρωμαϊκές Θέρμες. Τα μεσαιωνικά μοναστήρια και οι βιβλιοθήκες αποδεικνύουν τον σημαντικό ρόλο της Βάρνας ως κέντρου πολιτισμού και μόρφωσης. Ο τεράστιος καθεδρικός ναός της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, χτισμένος το 1866, είναι ένα από τα σύμβολα της πόλης και εντυπωσιάζει τον επισκέπτη με το μέγεθος, αλλά και την τοποθεσία, στην οποία βρίσκεται.

Για να αισθανθεί κανείς τη σημερινή ατμόσφαιρα της πόλης η καλύτερη περίοδος είναι το καλοκαίρι. Τότε η Βάρνα φιλοξενεί δεκάδες καλοκαιρινά φεστιβάλ και μεταμορφώνεται από εθνικό σε διεθνές πολιτισμικό κέντρο. Το πιο σημαντικό από αυτά τα φεστιβάλ είναι ο Διεθνής Διαγωνισμός Μπαλέτου, ο παλαιότερος στον κόσμο, ο οποίος διοργανώνεται κάθε δύο χρόνια. Κάτω από το φως των προβολέων, έχουν χορέψει εδώ τα πιο γνωστά αστέρια του παγκόσμιου μπαλέτου, πολλά από τα οποία άρχισαν την καριέρα τους ακριβώς στη Βάρνα. Κάθε χρόνο οι θαυμαστές της θεατρικής τέχνης απολαμβάνουν θεατρικά έργα και ταλαντούχους ηθοποιούς στα πλαίσια του Διεθνούς Θεατρικού Φεστιβάλ. Εξάλλου, ένα από τα παλαιότερα φεστιβάλ κλασικής μουσικής στην Ευρώπη, «Το καλοκαίρι της Βάρνας», διοργανώνεται στη Βάρνα από το 1926. Οι κάτοικοι και οι επισκέπτες παρακολουθούν συναυλίες όπερας καθώς και συμφωνικής και χορωδιακής μουσικής. Ο διαγωνισμός είναι από τους εφτά σημαντικότερους παγκόσμιους διαγωνισμούς για χορωδίες.

Επεξεργασία κειμένου 3

Σωστό ή Λάθος;

1. Για να γνωρίσει κανείς την ιστορία της Βάρνας χρειάζεται να επισκεφθεί τα μουσεία της.
2. Ο πιο εκτεταμένος αρχαιολογικός χώρος στη Βουλγαρία είναι οι ρωμαϊκές θέρμες.
3. Ο καθεδρικός ναός της Κοιμήσεως της Θεοτόκου χτίστηκε τον 18^ο αιώνα.
4. Ο Διεθνής Διαγωνισμός Μπαλέτου διοργανώνεται κάθε δύο χρόνια.
5. «Το καλοκαίρι της Βάρνας» άρχισε να γιορτάζεται μετά το δεύτερο μισό του 20^{ου} αιώνα.

ΜΕΡΟΣ Β΄**Γραμματική****1. Θεωρία****Β΄ συζυγία**

Στη Β΄ συζυγία ανήκουν τα ρήματα που τονίζονται στη λήγουσα στο 1^ο πρόσωπο της οριστικής του ενεργητικού ενεστώτα και στην παραλήγουσα στο 1^ο πρόσωπο της οριστικής του παθητικού ενεστώτα.

Χωρίζονται σε δύο ομάδες. Στην ομάδα α΄ τα παθητικά ρήματα στο 1^ο πρόσωπο ενικού τελειώνουν σε -ιέμαι ενώ στην ομάδα β΄ τα παθητικά ρήματα στο 1^ο πρόσωπο ενικού τελειώνουν σε -ούμαι.

1. Ομάδα α΄

ενεργητική φωνή	παθητική φωνή
ΠΕΤ-ώ	ΠΕΤ-ιέμαι
ΠΕΤ-ώ /ΠΕΤ-άω	ΠΕΤ-ιέμαι
ΠΕΤ-άς	ΠΕΤ-ιέσαι
ΠΕΤ-ά /ΠΕΤ-άει	ΠΕΤ-ιέται
ΠΕΤ-άμε	ΠΕΤ-ιόμαστε
ΠΕΤ-άτε	ΠΕΤ-ιέστε
ΠΕΤ-ούν /ΠΕΤάνε	ΠΕΤ-ιούνται

Άλλα ρήματα: αγαπιέμαι, χασμουριέμαι, παραπονιέμαι, γελιέμαι, πουλιέμαι, αναρωτιέμαι, βαριέμαι, στενοχωριέμαι, ξεχνιέμαι κ.ά.

2. Ομάδα β΄

ενεργητική φωνή	παθητική φωνή
ΕΞΑΙΡ-ώ	ΕΞΑΙΡ-ούμαι
ΕΞΑΙΡ-ώ	ΕΞΑΙΡ-ούμαι
ΕΞΑΙΡ-είς	ΕΞΑΙΡ-είσαι
ΕΞΑΙΡ-εί	ΕΞΑΙΡ-είται
ΕΞΑΙΡ-ούμε	ΕΞΑΙΡ-ούμαστε
ΕΞΑΙΡ-είτε	ΕΞΑΙΡ-είστε
ΕΞΑΙΡ-ούν	ΕΞΑΙΡ-ούνται

Άλλα ρήματα: συνεννοούμαι, θεωρούμαι, τακτοποιούμαι, ωφελούμαι, απειλούμαι, ασχολούμαι, δικαιολογούμαι, διηγούμαι, εξυπηρετούμαι κ.ά.

3. Πολύ συνηθισμένα αποθετικά ρήματα της Β' συζυγίας είναι τα εξής: φοβάμαι, θυμάμαι, κοιμάμαι, λυπάμαι.

φοβ-άμαι
φοβ-άσαι
φοβ-άται
φοβ-όμαστε
φοβ-άστε
φοβ-ούνται

4. Τα ρήματα της Β' συζυγίας αποπειρώμαι, εξαρτώμαι, αποσπώμαι, περιπλανώμαι, εγγυώμαι κ.ά. κλίνονται ως εξής:

αποπειρ-ώμαι
αποπειρ-άσαι
αποπειρ-άται
αποπειρ-όμαστε
αποπειρ-άστε
αποπειρ-ώνται

5. Δύο ρήματα της αρχαίας ελληνικής αποτελούν τη βάση μιας ομάδας τύπων -απλών και σύνθετων. Αυτά τελειώνουν συνήθως σε -θέτω, -ιστώ στον ενεργητικό ενεστώτα, και σε -τίθεμαι, -ισταμαι στον παθητικό ενεστώτα.

κατα-τίθεμαι
κατα-τίθεσαι
κατα-τίθεται
κατα-τιθέμεθα
κατα-τίθεσθε
κατα-τίθενται

Έτσι κλίνονται: διατίθεμαι, ανατίθεμαι, μετατίθεμαι, παρατίθεμαι, προστίθεμαι, συντίθεμαι κ.ά.

καθ-ίσταμαι
καθ-ίστασαι
καθ-ίσταται
καθ-ιστάμεθα
καθ-ίστασθε
καθ-ίστανται

Έτσι κλίνονται: αντικαθίσταμαι, εγκαθίσταμαι, συνίσταμαι, αποκαθίσταμαι κ.ά.

Αρσενικά ισοσύλλαβα σε -έας

Λέγονται και ιδιόκλιτα, γιατί ακολουθούν δικό τους σχηματισμό και κλίση. Στον ενικό κλίνονται κατά το *ταμίας*. Στον πληθυντικό ακολουθούν την αρχαία κλίση.

ενικός αριθμός**πληθυντικός αριθμός**

ονομαστική
γενική
αιτιατική
κλητική

ο συγγραφέας
του συγγραφέα
το συγγραφέα
συγγραφέα

οι συγγραφείς
των συγγραφέων
τους συγγραφείς
συγγραφείς

Έτσι κλίνονται: αποστολέας, προβολέας, αμφορέας, διερμηνέας, κουρέας, τομέας, γραμματέας, εισαγγελέας κά.

2. Ασκήσεις

1. Συμπλήρωσε με το σωστό ρήμα.

βαριέσαι, κοιμάστε, συνεννοούμαστε, στενοχωριούνται, κατατίθεται, εγγυάστε, συνίσταται

- Αυτή την εβδομάδα στη βουλή το νομοσχέδιο για την εθνική εκπαίδευση.
- Όλοι στην εταιρεία μας γνωρίζομαστε από παλιά και πολύ καλά.
- Δεν είναι έτοιμα ακόμα τα αποτελέσματα από τις εξετάσεις και οι φοιτητές πολύ.
- Ο ρόλος των δασκάλων σήμερα όχι μόνο στο να διδάσκουν, αλλά και στο να δημιουργούν χαρακτήρες.
-; Κι εγώ! Ας τηλεφωνήσουμε στην Άννα να συναντηθούμε για κανένα σινεμαδάκι.
- Μα καλά, ακόμα ! Έπρεπε εδώ και δύο ώρες να ήσασταν στο πανεπιστήμιο.
- Αν κατάλαβα καλά, εσείς για τον συνάδελφό σας.

2. Επίλεξε το σωστό.

- Για να προστατευτεί το περιβάλλον όλο και πιο συχνά το πετρέλαιο από τον ηλεκτρισμό.
α. αντικαθίσταται β. εγκαθίσταται γ. συνίσταται
- Με ενδιαφέρει πολύ η πολιτική και γι' αυτό κάθε μέρα από τις εφημερίδες για την επικαιρότητα.
α. πληροφορούμαι β. ικανοποιούμαι γ. ειδοποιούμαι
- Γιατί; Ο σκύλος είναι πολύ φιλικός και δεν θα σε δαγκώσει.
α. κάθεται β. φοβάται γ. πετιέται
- Οι περισσότεροι από τους φοιτητές δουλεύουν και δεν από τους γονείς τους.
α. αποπειρώνται β. εξαρτώνται γ. περιπλανώνται
- Γιατί κάθε μέρα για τους γείτονές σας; Αν είναι τόσο σοβαρά τα προβλήματα, καλύτερα να αλλάξετε διαμέρισμα.
α. παραπονιέστε β. παρηγοριέστε γ. γελιέστε

3. Συμπλήρωσε τον πίνακα.

μετριέμαι					
	εξοφλείσαι				
		κοιμάται			
			διατιθέμεθα		
				εξαρτάστε	
					εγκαθίστανται

4. Γράψε στον άλλο αριθμό και στην ίδια πτώση.

του εισαγγελέα
 τους γραμματείς
 τον συγγραφέα
 των προβολέων
 ο διερμηνέας

5. Σωστό ή Λάθος;

1. Οι φοιτητές που δεν παρακολουθούν όλα τα σεμινάρια εξαιρούνται.
2. Παιδιά, θυμάσαι τη δασκάλα μας από το δημοτικό; Την είδα χθες.
3. Η γάτα μας κάθε χρόνο γεννιέται έξι επτά γατάκια και δεν ξέρουμε τι να τα κάνουμε.
4. Οι γονείς στενοχωριούνται και ανησυχούν όταν δεν ξέρουν πού είναι τα παιδιά τους.
5. Όταν δύο άνθρωποι δεν συναντιούνται συχνά, ξεχνιέστε.

6. Άκουσε και επανάλαβε.

1. Βάρνα; Μα αυτή είναι μεγάλη πόλη, έτσι δεν είναι;
2. Ξέρεις τι μας ενδιαφέρει εμένα και την Καίτη; Οι ναοί.
3. Μα δεν είναι νωρίς να ασχοληθούμε μ' αυτό από τώρα;
4. Για να αισθανθεί κανείς τη σημερινή ατμόσφαιρα τη πόλης, η καλύτερη περίοδος είναι το καλοκαίρι.
5. Στη σχολή αυτή, εκτός από τη φιλοσοφία, ασκούσαν και σε διάφορα αθλήματα.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Παιχνιδόλεξα

1. Σταυρόλεξο

Συμπλήρωσε τα κενά και στη συνέχεια λύσε το σταυρόλεξο.

1. Περισσότερα από 25 χρόνια ήταν ανακριτής και αυτό τον βοήθησε να γίνει ένας από τους καλύτερους αστυνομικών βιβλίων. (συγγραφέας)
2. Άρχισε να μαθαίνει ξένες γλώσσες από τα σχολικά της χρόνια γιατί της άρεσε πολύ η δουλειά του (διερμηνέας)
3. Μπαίνοντας στην εκκλησία, είδε τον ίδιο ο οποίος την είχε παντρέψει πριν από πολλά χρόνια. (ιερέας)
4. Κύριε, σας παρακαλώ να λάβετε υπόψη πως ο υπόδικος είναι ανήλικος. (εισαγγελέας)
5. Σας παρακαλούμε να γράψετε τα ονόματα και τις διευθύνσεις των πάνω αριστερά στους φακέλους. (αποστολέας)

								3				
			1									
4												
		5										
	2											

2. Κρεμάλα

1. Μνημεία ή τοπία ιδιαίτερης ομορφιάς που αξίζει να τα επισκεφθεί ένας τουρίστας.
2. Αλλάζει η εξωτερική εμφάνιση κάποιου (γ' ενικό πρόσωπο).
3. Ομάδα τραγουδιστών που εκτελεί μια μουσική σύνθεση.

1. Α _____
2. Μ _____
3. Χ _____

3. Παζλ

Επίλεξε το σωστό.

1. Η Βάρνα θεωρείται σήμερα
 - α. η μεγαλύτερη πόλη της Βουλγαρίας.
 - β. θαλάσσια πρωτεύουσα της χώρας.
 - γ. κέντρο εθνικής εκπαίδευσης.

2. Η σημερινή Βάρνα έχει
 - α. 100.000 κατοίκους,
 - β. 200.000 κατοίκους,
 - γ. περισσότερους από 300.000 κατοίκους,
3. Ο καθεδρικός ναός της Βάρνας είναι αφιερωμένος
 - α. στην Παναγία.
 - β. στον Χριστό.
 - γ. στον Άγιο Δημήτριο.
4. Την αποικία της Οδησσοῦ την ίδρυσαν Έλληνες
 - α. από την Έφεσο.
 - β. από τη Μίλητο.
 - γ. από τη Σπάρτη.
5. Η αρχαία Οδησσός χτίστηκε κοντά
 - α. σε ποτάμι.
 - β. σε βουνό.
 - γ. σε λιμάνι.

4. Λαγός και Χελώνα

Γράψε τον παθητικό ενεστώτα των παρακάτω ρημάτων.

συναντήθηκα
 βαρέθηκα
 εξυπηρετήθηκα
 πετάχτηκα
 φοβήθηκα

γελάστηκα
ταλαιπωρήθηκα.....
 εξαρτήθηκα
 εξαιρέθηκα
 στενοχωρήθηκα.....

5. Γραφομηχανή

πρωτεύουσα, προτιμώνται, τακτοποιούμαστε,
 εισιτήριο, αποπειρώμαι, εξοφλείσαι, εξαρτώμαι,
 διηγείται, αποικισμός, εισαγγελέας, χορωδία,
 στενοχωρημένος, ήπειρος, υπόδικος, δικηγόρος,
 ειδοποιούμαι, εξαιρείται, διαγωνισμός, διερμηνέας,
 εξυπηρετούμαι

6. Ποίημα

Άκουσε και συμπλήρωσε.

Βάρνα

Του Ιβάν Τρένεβ

Εδώ μπορεί ο θαλασσινός κήπος να με στεγάσει,
όπως _____τα τρυφερά και φτερωτά φύλλα
το βροχόνερο.

Εδώ παραδίδομαι όλος στις γαλάζιες παγίδες
των _____και της νύχτας. Τη θάλασσα ακούω. Με απασχολεί
η επιμέλειά της τις αγέλες των ηχηρών κυμάτων
στους βράχους να σπάζει,
αποσπάσματα να επιστρέφει στον άνθρωπο, σαν μαργαριτάρι να λάμπει.

.....

Εγώ φαντάζομαι πως είμαι μούτσος
Και λούζω το _____ή ξεφορτώνω
βαμβάκι σε λιμάνι _____.
Ναύτης είμαι με πίπα κόκκινη,
με ριγέ μπλουζάκι...
Αχ, _____, ξέρω, και αστείο είναι
αυτό το όνειρο τώρα, όταν
τα σαράντα αρχίζω. Καιρός για κέρδος
τώρα είναι, λένε. Αλλά αλμυρές αύρες
σ' αυτή την πόλη τον ύπνο μου _____.

ΜΕΡΟΣ Δ '**Λεξικό Ενότητας**

- αμφορέας ο: μεγάλο πήλινο αγγείο με σφαιρικό στόμιο και δυο λάβες.
Οι αρχαίοι Έλληνες χρησιμοποιούσαν αμφορείς για τη μεταφορά ή το φύλαγμα υγρών και τροφών.

ο αμφορέας	οι αμφορείς
του αμφορέα	των αμφορέων
τον αμφορέα	τους αμφορείς
αμφορέα	αμφορείς
- αναθέτω – ανατίθεμαι: εμπιστεύομαι σε κάποιον ένα έργο, τον επιφορτίζω με κάποια υποχρέωση /ανατέθηκα, θα ανατίθεμαι, θα ανατεθώ, έχω ανατεθεί, είχα ανατεθεί, θα έχω ανατεθεί/
Η φροντίδα για τα παιδιά ανατίθεται στους γονείς.
- αντικαθίσταμαι: απαλλάσσω κάποιον από το καθήκον του ή καλύπτω την απουσία του /αντικαταστάθηκα, θα αντικαθίσταμαι, θα αντικατασταθώ, έχω αντικατασταθεί, είχα αντικατασταθεί, θα έχω αντικατασταθεί/
Ένας από τους μηχανικούς αρρώστησε και αντικαταστάθηκε από κάποιον συνάδελφό του.
- απειλούμαι: τίθεμαι σε κίνδυνο
/απειλούμουν, απειλήθηκα, θα απειλούμαι, θα απειληθώ, έχω απειληθεί, είχα απειληθεί, θα έχω απειληθεί /
Απειλούμαστε από ξηρασία.
- απλώνομαι: αναπτύσσομαι σε όλο το μήκος και πλάτος πάνω σε μια επιφάνεια
/απλώνόμουν, απλώθηκα, θα απλώνομαι, θα απλωθώ, έχω απλωθεί, είχα απλωθεί, θα έχω απλωθεί /
Η ρωμαϊκή αυτοκρατορία απλωνόταν σε όλη τη Μεσόγειο.
- αποκαθίσταμαι: επανέρχομαι στην προηγούμενη (καλή, ορθή, φυσιολογική) κατάσταση, θέση
/αποκαταστάθηκα, θα αποκαθίσταμαι, θα αποκατασταθώ, έχω αποκατασταθεί, είχα αποκατασταθεί, θα έχω αποκατασταθεί/
Αποκαταστάθηκαν οι ζημιές των σπιτιών από τους σεισμούς.
- αποπειρώμαι: επιχειρώ, δοκιμάζω να κάνω κάτι, κάνω προσπάθεια
/αποπειρώμουν, αποπειράθηκα, θα αποπειρώμαι, θα αποπειραθώ, έχω αποπειραθεί, είχα αποπειραθεί, θα έχω αποπειραθεί/
Αποπειράθηκαν να διαρρήξουν την τράπεζα.

- αποσπώμαι: αποχωρίζομαι, αποκολλώμαι από ένα σταθερά ενωμένο σύνολο /αποσπάστηκα, θα αποσπώμαι, θα αποσπαστώ, έχω αποσπαστεί, είχα αποσπαστεί, θα έχω αποσπαστεί/
Προσπαθούσε πολύ καιρό να αποσπαστεί από τα ναρκωτικά και τελικά τα κατάφερε.

- αποστολέας, ο: αυτός που στέλνει κάτι
Ο αποστολέας του δέματος παραμένει άγνωστος.

ο αποστολέας
του αποστολέα
τον αποστολέα
αποστολέα

οι αποστολείς
των αποστολέων
τους αποστολείς
αποστολείς

- αυτοκράτειρα, η: η σύζυγος του αυτοκράτορα
Η αυτοκράτειρα Θεοδώρα έπαιξε σημαντικό ρόλο στα ιστορικά γεγονότα του πρώτου μισού τού 6^{ου} αιώνα.

η αυτοκράτειρα
της αυτοκράτειρας
την αυτοκράτειρα
αυτοκράτειρα

οι αυτοκράτειρες,
των αυτοκρατειρών
τις αυτοκράτειρες
αυτοκράτειρες

- αυτοκράτορας, ο: τίτλος απόλυτου μονάρχη
Σ' όλο τον 11^ο αιώνα οι Βυζαντινοί αυτοκράτορες άλλαζαν πολύ συχνά.

ο αυτοκράτορας
του αυτοκράτορα
τον αυτοκράτορα
αυτοκράτορα

οι αυτοκράτορες
των αυτοκρατόρων
τους αυτοκράτορες
αυτοκράτορες

- γελιέμαι: κάνω λάθος, πέφτω έξω
/γελιόμουν, γελάστηκα, θα γελιέμαι, θα γελαστώ, έχω γελαστεί, είχα γελαστεί, θα έχω γελαστεί /
Γελίεσαι, αν νομίζεις πως θα σε καλύψω.

- διατίθεμαι: έχω την επιθυμία, την όρεξη να κάνω κάτι, προσφέρομαι
/διατέθηκα, θα διατίθεμαι, θα διατεθώ, έχω διατεθεί, είχα διατεθεί, θα έχω διατεθεί
Τα εμπορεύματα διατίθενται σε πολύ υψηλές τιμές.

- διατριβή, η: επιστημονική πραγματεία
Εδώ και δυο χρόνια δουλεύει τη διδακτορική του διατριβή.

η διατριβή
της διατριβής

οι διατριβές
των διατριβών

τη διατριβή διατριβή	τις διατριβές διατριβές
-------------------------	----------------------------

- *διερμηνέας, ο: ειδικός, ο οποίος μεταφράζει τα λεγόμενα από μια γλώσσα σε άλλη
Από το σχολείο άρχισε να μάθει να ξένες γλώσσες γιατί ήθελε να γίνει διερμηνέας.*

ο διερμηνέας του διερμηνέα τον διερμηνέα διερμηνέα	οι διερμηνείς των διερμηνέων τους διερμηνείς διερμηνείς
---	--

- *δικαιολογούμαι: εξηγώ τους λόγους που με οδήγησαν σε μια απόφαση ή σε μια κρίση /δικαιολογούμουν, δικαιολογήθηκα, θα δικαιολογούμαι, θα δικαιολογηθώ, έχω δικαιολογηθεί, είχα δικαιολογηθεί, θα έχω δικαιολογηθεί /
Ο μαθητής δικαιολογήθηκε για την απουσία του.*

- *διοργανώνω (-ομαι): μεριμνώ για την προετοιμασία και τη διεξαγωγή ενός έργου /διοργανωνόμουν, διοργανώθηκα, θα διοργανώνομαι, θα διοργανωθώ, έχω διοργανωθεί, είχα διοργανωθεί, θα έχω διοργανωθεί /
Η συναυλία αυτή διοργανώθηκε για να βοηθήσει τον αγώνα ενάντια στα ναρκωτικά.*

- *εγγυώμαι: υπόσχομαι την πραγματοποίηση συγκεκριμένων πραγμάτων /εγγυούμουν, εγγυήθηκα, θα εγγυώμαι, θα εγγυηθώ, έχω εγγυηθεί, είχα εγγυηθεί, θα έχω εγγυηθεί/
Κανείς δε μπορεί να σας εγγυηθεί ότι τα αποτελέσματα θα είναι καλά.*

- *εγκαθίσταμαι: έρχομαι να διαμείνω μόνιμα ύστερα από αλλαγή του τόπου διαμονής.
/εγκαταστάθηκα, θα εγκαθίσταμαι, θα εγκατασταθώ, έχω εγκατασταθεί, είχα εγκατασταθεί, θα έχω εγκατασταθεί /
Δεν μπόρεσε να βρει δουλειά εδώ και αποφάσισε να εγκατασταθεί στο εξωτερικό.*

- *εισαγγελέας, ο: δικαστικός λειτουργός, αρμόδιος να εποπτεύει την τήρηση των νόμων
Κύριε Εισαγγελέα, σας παρακαλώ για επιείκεια.*

ο εισαγγελέας του εισαγγελέα τον εισαγγελέα εισαγγελέα	οι εισαγγελείς των εισαγγελέων τους εισαγγελείς εισαγγελείς
---	--

- *εκτεταμένος, -η, -ο: αυτός που καταλαμβάνει μεγάλη έκταση
Το χωριό αυτό βρίσκεται σε μια εκτεταμένη πεδιάδα.*

εκτεταμένος εκτεταμένου εκτεταμένο εκτεταμένε	εκτεταμένη εκτεταμένης εκτεταμένη εκτεταμένη	εκτεταμένο εκτεταμένου εκτεταμένο εκτεταμένο
εκτεταμένοι εκτεταμένων εκτεταμένους εκτεταμένοι	εκτεταμένες εκτεταμένων εκτεταμένες εκτεταμένες	εκτεταμένα εκτεταμένων εκτεταμένα εκτεταμένα

- εξυπηρετούμαι: δέχομαι τις υπηρεσίες κάποιου /εξυπηρετούμουν, εξυπηρετήθηκα, θα εξυπηρετούμαι, θα εξυπηρετηθώ, έχω εξυπηρετηθεί, είχα εξυπηρετηθεί, θα έχω εξυπηρετηθεί / Οι πελάτες εξυπηρετήθηκαν πολύ γρήγορα.

- επικαιρότητα, η: το σύνολο των γεγονότων του παρόντος, ιδίως των σημαντικών *Οι δημοσιογράφοι θα πρέπει να σχολιάζουν ελεύθερα την επικαιρότητα.*

η επικαιρότητα
της επικαιρότητας
την επικαιρότητα
επικαιρότητα

- Έχω στο νου μου κάτι: σκέφτομαι κάτι, με απασχολεί κάτι, λαμβάνω κάτι υπόψη μου
Σε είχα όλη μέρα στο νου μου.

- Θεοτόκος, η: η Παναγία, η μητέρα του Χριστού
Η γιαγιά μου πιστεύει ότι η Θεοτόκος την προστατεύει.

η Θεοτόκος
της Θεοτόκου
τη Θεοτόκο
Θεοτόκε

- Θέρμες, οι: δημόσια λουτρά στην αρχαία Ρώμη
Το μεγαλύτερο αξιοθέατο της πόλης μας είναι οι Θέρμες του αυτοκράτορα Καρακάλα.

οι Θέρμες
των Θερμών
τις Θέρμες
Θέρμες

- καθεδρικός, -ή, -ό: μητροπολιτικός ναός που σχετίζεται με επισκοπική έδρα
Ο καθεδρικός ναός που βλέπετε χτίστηκε πριν από 100 χρόνια.

καθεδρικός
καθεδρικού
καθεδρικό
καθεδρική

καθεδρικοί
καθεδρικών
καθεδρικούς
καθεδρικοί

- Κοίμηση, η: ο θάνατος
Τη μέρα της Κοιμήσεως της Θεοτόκου γίνεται μεγάλο πανηγύρι στο χωριό μας.

η Κοίμηση
της Κοίμησης / Κοιμήσεως
την Κοίμηση
Κοίμηση

- κόσμημα, το: κάτι που χρησιμοποιείται για στολισμό ή διακόσμηση
Σ' αυτό το μουσείο μπορείτε να δείτε παραδοσιακά κοσμήματα από το 19^ο αιώνα.

το κόσμημα	τα κοσμήματα
του κοσμήματος	των κοσμημάτων
το κόσμημα	τα κοσμήματα
κόσμημα	κοσμήματα

- λιμναίος, -α, -ο: που σχετίζεται με λίμνη
Οι αρχαιολόγοι βρήκαν παλαιολιθικά λιμναία σπίτια.

λιμναίος	λιμναία	λιμναίο
λιμναίου	λιμναίας	λιμναίο
λιμναίο	λιμναία	λιμναίο
λιμναίε	λιμναία	λιμναίο

λιμναίοι	λιμναίες	λιμναία
λιμναίων	λιμναίων	λιμναίων
λιμναίους	λιμναίες	λιμναία
λιμναίοι	λιμναίες	λιμναία

- μεσαιωνικός, -ή, -ό: που σχετίζεται με το Μεσαίωνα
Διαβάζει πολλά βιβλία για την μεσαιωνική ιστορία της Γαλλίας.

μεσαιωνικός	μεσαιωνική	μεσαιωνικό
μεσαιωνικού	μεσαιωνικής	μεσαιωνικού
μεσαιωνικό	μεσαιωνική	μεσαιωνικό
μεσαιωνική	μεσαιωνική	μεσαιωνικό

μεσαιωνικοί	μεσαιωνικές	μεσαιωνικά
-------------	-------------	------------

μεσαιωνικών μεσαιωνικούς μεσαιωνικοί	μεσαιωνικών μεσαιωνικές μεσαιωνικές	μεσαιωνικών μεσαιωνικά μεσαιωνικά
--	---	---

- μεταμορφώνομαι: υφίσταμαι βαθιές, ουσιαστικές μεταβολές
/μεταμορφωνόμουν, μεταμορφώθηκα, θα μεταμορφώνομαι, θα μεταμορφωθώ,
έχω μεταμορφωθεί, είχα μεταμορφωθεί, θα έχω μεταμορφωθεί/
Η ελληνική κοινωνία μεταμορφώθηκε πλήρως μετά τον πόλεμο.
- μετατίθεμαι: μετακινούμαι από μια θέση σε άλλη, αναβάλλομαι
/μετατέθηκα, θα μετατίθεμαι, θα μετατεθώ, έχω μετατεθεί, είχα μετατεθεί, θα
έχω μετατεθεί /
*Όταν η γιορτή του Αγίου Γεωργίου πέφτει πριν από το Πάσχα, μετατίθεται και
γιορτάζεται τη Δευτέρα του Πάσχα.*
- νομοσχέδιο, το: σχέδιο νόμου που υποβάλλει η κυβέρνηση για να ψηφιστεί
Η κυβέρνηση ετοιμάζει καινούριο φορολογικό νομοσχέδιο.

το νομοσχέδιο του νομοσχεδίου το νομοσχέδιο νομοσχέδιο	τα νομοσχέδια των νομοσχεδίων τα νομοσχέδια νομοσχέδια
---	---

- παλαίστρα, η: περιφραγμένος χώρος μέσα στον οποίο διεξάγεται το αγώνισμα της
πάλης
Από δεξιά μπορείτε να δείτε την αρχαία παλαίστρα της πόλης.

η παλαίστρα της παλαίστρας την παλαίστρα παλαίστρα	οι παλαίστρες των παλαιστών τις παλαίστρες παλαίστρες
---	--

- παραπονιέμαι: εκφράζω παράπονο
/παραπονιόμουν, παραπονέθηκα, θα παραπονιέμαι, θα παραπονεθώ, έχω
παραπονεθεί, είχα παραπονεθεί, θα έχω παραπονεθεί /
Η μητέρα μου παραπονιέται ότι σπάνια την επισκέπτομαι.
- παραθέτω / παρατίθεμαι: παρουσιάζω, αναφέρω σειρά πραγμάτων
/παρατέθηκα, θα παρατίθεμαι, θα παρατεθώ, έχω παρατεθεί, είχα παρατεθεί, θα
έχω παρατεθεί/
*Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων παρατίθενται τα επιχειρήματα της κάθε
πλευράς.*
- περιεργάζομαι: παρατηρώ κάτι με ιδιαίτερη προσοχή

/περιεργαζόμενοι, περιεργάστηκα, θα περιεργάζομαι, θα περιεργαστώ, έχω περιεργαστεί, είχα περιεργαστεί, θα έχω περιεργαστεί /
Τον περιεργάστηκε σιωπηλά για αρκετή ώρα.

- περιπλανώμαι: περιφέρομαι εδώ κι εκεί χωρίς να ακολουθώ συγκεκριμένη πορεία /περιπλανιόμουν, περιπλανήθηκα, θα περιπλανώμαι, θα περιπλανηθώ, έχω περιπλανηθεί, είχα περιπλανηθεί, θα έχω περιπλανηθεί /
Έχασε το δρόμο και περιπλανήθηκε όλο το απόγευμα μέχρι να τον βρει.
- προβάλλω: κάνω την εμφάνισή μου, παρουσιάζομαι /πρόβαλλα, πρόβαλα, θα προβάλλω, έχω προβάλλει, είχα προβάλλει, θα έχω προβάλλει/
Η βροχή σταμάτησε και πρόβαλε ένας ολόλαμπρος ήλιος.
- προβολέας, ο: φωτιστική συσκευή που εκπέμπει φωτεινές ακτίνες
Οι προβολείς έσβησαν και η παράσταση άρχισε.

ο προβολέας	οι προβολείς
του προβολέα	των προβολέων
τον προβολέα	τους προβολείς
προβολέα	προβολείς

- προπονούμαι: προετοιμάζομαι μεθοδικά /προπονούμουν, προπονήθηκα, θα προπονούμαι, θα προπονηθώ, έχω προπονηθεί, είχα προπονηθεί, θα έχω προπονηθεί /
Οι αθλητές προπονούνται πολλά χρόνια για τους Ολυμπιακούς αγώνες.
- προστάτης, ο: αυτός που προφυλάσσει κάποιον από πιθανούς κινδύνους
Ο Άγιος Νικόλαος είναι ο προστάτης των ναυτικών.

ο προστάτης	οι προστάτες
του προστάτη	των προστατών
τον προστάτη	τους προστάτες
προστάτη	προστάτες

- συναυλία, η: δημόσια εκτέλεση μουσικών έργων
Το σχολικό έτος τελείωσε με μια συναυλία των μαθητών.

η συναυλία	οι συναυλίες
της συναυλίας	των συναυλιών
τη συναυλία	τις συναυλίες
συναυλία	συναυλίες

- συνεννοούμαι: ανταλλάσσω απόψεις με σκοπό την αμοιβαία κατανόηση ή συμφωνία

/συνεννοούμουν, συνεννοήθηκα, θα συνεννοούμαι, θα συνεννοηθώ, έχω συνεννοηθεί, είχα συνεννοηθεί, θα έχω συνεννοηθεί /
Δύο μέρες διαπραγματεύονται, αλλά δε συνεννοήθηκαν ακόμα.

- συνίσταμαι: αποτελούμαι (μόνο στο ενεστωτικό θέμα, κυρίως στο γ' πρόσωπο)
Η διατριβή του συνίσταται σε τέσσερα κεφάλαια.
- συντίθεμαι: αποτελώ τη σύνθεση επί μέρους στοιχείων
 /συντέθηκα, θα συντίθεμαι, θα συντεθώ, έχω συντεθεί, είχα συντεθεί, θα έχω συντεθεί/
Οι έννοιες συντίθενται και αναλύονται στον ανθρώπινο νου.
- τακτοποιούμαι: μπαίνω σε τάξη
 /τακτοποιούμουν, τακτοποιήθηκα, θα τακτοποιούμαι, θα τακτοποιηθώ, έχω τακτοποιηθεί, είχα τακτοποιηθεί, θα έχω τακτοποιηθεί /
Αλέκο, το γραφείο σου δε θα τακτοποιηθεί μόνο του! Βάλε τα πράγματά σου στη θέση τους.
- ταλαντούχος, -α, -ο: αυτός που έχει ταλέντο
Σ' αυτή τη ταινία θα δούμε μια νέα ταλαντούχα ηθοποιό.

ταλαντούχος	ταλαντούχα	ταλαντούχο
ταλαντούχου	ταλαντούχας	ταλαντούχου
ταλαντούχο	ταλαντούχα	ταλαντούχο
ταλαντούχε	ταλαντούχα	ταλαντούχο
ταλαντούχοι	ταλαντούχες	ταλαντούχα
ταλαντούχων	ταλαντούχων	ταλαντούχων
ταλαντούχους	ταλαντούχες	ταλαντούχα
ταλαντούχοι	ταλαντούχες	ταλαντούχα

- ταλαιπωρούμαι: υποφέρω σωματικά ή ψυχικά
 /ταλαιπωρούμουν, ταλαιπωρήθηκα, θα ταλαιπωρούμαι, θα ταλαιπωρηθώ, έχω ταλαιπωρηθεί, είχα ταλαιπωρηθεί, θα έχω ταλαιπωρηθεί /
Για να μου χορηγήσουν αυτή την άδεια, ταλαιπωρήθηκα πολύ.
- τομέας, ο: το τμήμα έργου, δραστηριότητας ή υπηρεσίας
Ο τομέας πωλήσεων αναπτύσσεται πολύ γρήγορα.

ο τομέας	οι τομείς
του τομέα	των τομέων
τον τομέα	τους τομείς
τομέα	τομείς

- **υπόδικος, ο:** το πρόσωπο εναντίον του οποίου έχει απαγγελθεί κατηγορία από δικαστική αρχή
Ο υπόδικος για φόνο είναι ενήλικος.

ο υπόδικος του υπόδικου τον υπόδικο υπόδικε	οι υπόδικοι των υποδίκων τους υπόδικους υπόδικοι
--	---

- **υποστηρίζομαι:** βοηθιέμαι από κάποιον
/υποστηρίζομαι, υποστηρίχτηκα, θα υποστηρίζομαι, θα υποστηριχτώ, έχω υποστηριχτεί, είχα υποστηριχτεί, θα έχω υποστηριχτεί / Υποστηρίχτηκε οικονομικά από τους γονείς του όσο σπούδαζε.

- **χασμουριέμαι:** ανοίγω εντελώς το στόμα αντανακλαστικά, συνήθως από νύστα, κούραση ή ανία.
/χασμουριόμουν, χασμουρήθηκα, θα χασμουριέμαι, θα χασμουρηθώ, έχω χασμουρηθεί, είχα χασμουρηθεί, θα έχω χασμουρηθεί / Ήταν τόσο βαρετός ο ομιλητής, ώστε όλοι άρχισαν να χασμουριούνται.

- **χορωδία, η:** σύνολο ατόμων που τραγουδάνε μαζί
Η χορωδία μας έλαβε μέρος σ' ένα διεθνές φεστιβάλ.

η χορωδία της χορωδίας τη χορωδία χορωδία	οι χορωδίες των χορωδιών τις χορωδίες χορωδίες
--	---

- **χρονολογημένος, -η, -ο:** αυτός που προσδιορίζεται χρονικά
Το άγαλμα που βλέπετε δεν είναι χρονολογημένο, αλλά ίσως ανήκει στο τέλος του 10^{ου} αιώνα.

χρονολογημένος χρονολογημένου χρονολογημένο χρονολογημένε	χρονολογημένη χρονολογημένης χρονολογημένη χρονολογημένη	χρονολογημένο χρονολογημένου χρονολογημένο χρονολογημένο
χρονολογημένοι χρονολογημένων χρονολογημένους χρονολογημένοι	χρονολογημένες χρονολογημένων χρονολογημένες χρονολογημένες	χρονολογημένα χρονολογημένων χρονολογημένα χρονολογημένα

ΜΕΡΟΣ Ε΄**Τεστ αυτοαξιολόγησης**

1. Συμπλήρωσε τις λέξεις που λείπουν και ανακάλυψε πώς κλίνονται τα παρακάτω ουσιαστικά.

.....	ο κουρέας	ο αποστολέας
του διανομέα
το διανομέα	τον κουρέα
.....	αποστολέα
.....	οι κουρείς
των διανομέων	των αποστολέων
.....	τους κουρείς	τους αποστολείς
διανομείς

2. Συμπλήρωσε τις λέξεις που λείπουν και ανακάλυψε πώς κλίνονται τα ρήματα.

διατίθεμαι					
	διηγείσαι				
		θυμάται			
			χασμουριόμαστε		
				αποσπάστε	
					αποκαθίστανται

3. Άκουσε και συμπλήρωσε

Κοντά στη Βάρνα, σε μια νεκρόπολη, οι αρχαιολόγοι ανακάλυψαν χρυσά κοσμήματα, 5.000 χρόνια πριν από τη γέννηση του Χριστού. Κατά την περίοδο 580-560 π.Χ. Έλληνες από τη Μίλητο της Μικράς Ασίας βαθμιαία στην περιοχή της Οδησσού στη Μαύρη Θάλασσα. Οι των κατοίκων της αρχαίας Οδησσού ήταν ο θεός Απόλλων και ο ήρωας Ηρακλής. Τα μοναστήρια και οι βιβλιοθήκες αποδεικνύουν το σημαντικό ρόλο της Βάρνας ως κέντρου πολιτισμού και μόρφωσης. Σήμερα κάθε καλοκαίρι η Βάρνα από εθνικό σε διεθνές πολιτιστικό κέντρο.